

Examen VMBO-KB

2014

tijdvak 1
woensdag 14 mei
13.30 - 15.30 uur

Nederlands CSE KB

Bij dit examen horen een bijlage en een uitwerkbijlage.

Beantwoord alle vragen en maak alle opdrachten in de uitwerkbijlage.

Achter het correctievoorschrift is een aanvulling op het correctievoorschrift opgenomen.

Dit examen bestaat uit 24 vragen, een samenvattingsopdracht en een schrijfopdracht.

Voor dit examen zijn maximaal 51 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

KB-0011-a-14-1-o

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).

Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

Tekst 1

4p 1 **Zoekend lezen**

Lees eerst de vragen en zoek vervolgens de antwoorden op in de tekst.

- 1 Noem één vooroordeel over een e-bike.
- 2 Noem twee misverstanden over een e-bike.
- 3 Welk merk e-bike haalt een afstand van 45 kilometer, voordat hij weer moet worden opgeladen?
- 4 Een sensor registreert wanneer de fiets ondersteuning nodig heeft. Welke twee sensoren zijn er?
- 5 Bij welke fiets is de motor geplaatst bij de trapas?
- 6 Van welke drie elektrische fietsen is in samenwerking met De Telegraaf een eerste indruk opgedaan? Noem de drie merken.
- 7 Welke fiets heeft als richtprijs € 2300?
- 8 Welke fiets is zonder accu het lichtst?
- 9 Het testoordeel is opgebouwd uit subdelen. Welk onderdeel telt mee voor 20%?
- 10 Waarover zijn fabrikanten volgens Zijlstra senior niet altijd even eerlijk?

Tekst 2

9p 2 **Samenvattingsopdracht**

Vat de tekst *Tweetalige opvoeding* samen in maximaal 220 woorden.

Besteed daarbij alleen aandacht aan de volgende punten:

- 1 de reden waarom opvoeders vroeger waarschuwden voor tweetalig opvoeden;
- 2 de twee nadelen die tegenwoordig genoemd worden bij tweetalige opvoeding;
- 3 het resultaat van het onderzoek van Peal en Lambert;
- 4 de reden voor de vernieuwde aandacht voor tweetaligheid;
- 5 de belangrijkste conclusie uit Petitto's eigen onderzoek;
- 6 de reden voor betere prestaties van tweetaligen volgens Bialystok;
- 7 de reden volgens Marian dat het spreken van twee talen de hersenen flexibel en gefocust maakt;
- 8 het effect van het leren van een tweede taal op latere leeftijd volgens Marian en Bialystok.

Maak er een samenhangend geheel van. Gebruik geen telegramstijl. Noem niet onnodig voorbeelden. Tel de woorden en zet het aantal onder de samenvatting. Zet de titel erboven.

Tekst 3

- 1p 3 Door op de site te vertellen over je eigen vakantie bevestigt de lezer volgens de advertentietekst het saamhorigheidsgevoel dat bij de ANWB als vereniging past.
→ Welke zin sluit het beste aan bij dit gevoel?
- 1p 4 De makers van de advertentie willen alle lezers van deze advertentie aanspreken.
Ze willen de lezer bereiken door
- A de lezer een cadeaucard te beloven.
  - B te kiezen voor heel enthousiast taalgebruik.
  - C voorbeelden van verschillende vakanties te gebruiken.
  - D vrolijke foto's met wapperend wasgoed af te beelden.

Tekst 4

- 1p 5 Wat is de bedoeling van alinea 1?
In alinea 1 wordt
- A de aandacht getrokken door een pakkend verhaal.
  - B een samenvatting vooraf gegeven.
  - C een voorbeeld genoemd.
  - D een voor de tekst belangrijke vraag gesteld.
- 1p 6 Welk kopje past het beste bij de alinea's 2 tot en met 5?
- A Bijzondere omstandigheden
  - B Grote drukverschillen
  - C In de stratosfeer
  - D Testsprong
- 1p 7 In alinea 5 zegt Baumgartner dat hij bij deze sprong niets voelde. (regels 70-71)
→ Citeer de zin uit dezelfde alinea die verklaart waarom Baumgartner niets voelde.
- 1p 8 Wat is het verband tussen alinea 8 en alinea 9?
- A Alinea 9 geeft een verklaring bij alinea 8.
  - B Alinea 9 geeft een verschil met alinea 8.
  - C Alinea 9 is een conclusie bij alinea 8.
  - D Alinea 9 verheldert wat er in alinea 8 staat.

- 2p 9 De sponsors van de sprong van Baumgartner stellen in alinea 6 dat de recordsprong ook een belangrijke bijdrage moet leveren aan wetenschappelijke inzichten. (regels 76-81)
In de tekst vind je hiervan twee concrete voorbeelden.
→ Noem deze twee voorbeelden.
- 1p 10 Thompson en Clervoy hebben verschillende opvattingen over de praktische toepassing van de sprong die Baumgartner heeft gemaakt.
→ Omschrijf in maximaal 15 woorden het belangrijkste verschil.
- 1p 11 Voor wie is dit experiment volgens Clervoy een praktische toepassing?
A ESA-astronauten
B meteorologen
C ruimtetoeristen
D testpiloten
- 1p 12 Hoe kun je de inhoud van de laatste alinea het beste weergeven?
A Er wordt een advies gegeven.
B Er wordt een afsluitende vraag gesteld.
C Er wordt een conclusie getrokken.
D Er wordt een waarschuwing gegeven.
- 1p 13 In alinea 1 staat de volgende vraag: “Is het pure sensatiezucht of een interessant experiment?” (regels 6-7)
→ Wat is het antwoord volgens meteorologen?
- 1p 14 Welke zin geeft het beste de hoofdgedachte van de tekst weer?
De hoogste parachutesprong ooit
A had veel wetenschappelijke waarde en was spectaculair.
B had weinig wetenschappelijke waarde, maar was spectaculair.
C was een grote wetenschappelijke prestatie, omdat de parachutist netjes op twee benen landde.
D was welkom vanwege comfortabele drukpakken en betere stabiliserende remparachutes.

Tekst 5

- 1p 15 Hoe wordt het onderwerp van de tekst in alinea 1 ingeleid?
De tekst wordt ingeleid door
A de mening van de schrijver voorop te stellen.
B een landbouwdeskundige te introduceren.
C een samenvatting van de rest van de tekst te geven.
D een voorbeeld bij het onderwerp van de tekst te noemen.

- 1p 16 Wat is het verband tussen alinea 2 en alinea 3?
- A Alinea 2 en alinea 3 vormen samen een opsomming.
  - B Alinea 2 en alinea 3 vormen samen een waarschuwing.
  - C In alinea 3 wordt het gestelde in alinea 2 bevestigd.
  - D In alinea 3 wordt het gestelde in alinea 2 tegengesproken.
- 1p 17 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van de alinea's 5 en 6?
- A Biodynamische landbouw
  - B Het delen van agrarische kennis
  - C Vierjarige beroepsopleiding
  - D Werk in kleinschalige tuinbouw
- 1p 18 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van de alinea's 8 en 9?
- A Economische veranderingen
  - B Idealistische motieven
  - C Kleinschalige projecten
  - D Toenemende belangstelling
- 1p 19 “De beginnende boeren en boerinnen voelen zich geïnspireerd door de vraag naar lokale producten, zorgen over het milieu en de kans om in de buitenlucht te werken.” (regels 32-36)
- Citeer een zin uit de alinea's 8 en 9 waarin ongeveer hetzelfde wordt beweerd.
- 1p 20 De deskundigen Edith Daniel (regel 47) en Gied Donkers (regel 110) doen allebei een uitspraak over jongeren.
- Welke overeenkomst hebben die jongeren?
- 1p 21 De schrijver van een tekst kan op verschillende manieren gebruik maken van de mening van anderen.
- Hoe gebruikt de schrijver in deze tekst de mening van anderen?
- De schrijver
- A geeft de meningen weer zonder commentaar.
  - B probeert de meningen steeds tegen te spreken.
  - C toont aan dat de meningen niet juist zijn.
  - D vergelijkt de verschillende meningen met elkaar.
- 1p 22 Welke zin geeft het beste de hoofdgedachte weer van deze tekst?
- A Door een haperende economie maken kleinere boerenbedrijven steeds vaker gebruik van stagiaires.
  - B Jonge boeren in Europa en Amerika willen steeds vaker vrijwilligerswerk op boerderijen verrichten.
  - C Steeds meer jonge mensen willen het boerenbestaan uitproberen en uit idealistisch oogpunt duurzame landbouw bedrijven.
  - D Werken op een boerderij is een perfecte manier om je hoofd leeg te maken en je nieuwe energie te geven.

- 1p **23** Wat is het voornaamste doel van de schrijver met deze tekst?
A activeren
B adviseren
C informeren
D overtuigen
- 2p **24** Geef twee oorzaken waarom volgens de tekst het aantal stagiaires op boerenbedrijven merkbaar toeneemt.
- 1p **25** “De studenten hebben steeds meer het idee dat je landbouw kunt inzetten als instrument van verandering, als een manier om echt iets bij te dragen.” (regels 120-124)
→ Citeer de zin uit de alinea’s 2 en 3 waarin deze verandering nader wordt beschreven.

Op jouw school wordt elk jaar aan het begin van het examenjaar een werkweek georganiseerd. Naast het leren van allerlei nieuwe dingen is natuurlijk ook de gezelligheid erg belangrijk. Met veel plezier denk je terug aan het verblijf op de biologische boerderij Oud Vordenhove op de Veluwe. Samen met jouw klasgenoten heb je in het afgelopen jaar op de boerderij ervaren dat het werken in de buitenlucht niet alleen lichamelijke inspanning vraagt, maar ook veel afwisseling biedt. Tijdens die week zag je van dichtbij hoe in de huidige tijd steeds vaker op een duurzame en gezonde manier voedsel wordt geproduceerd.

Enige tijd na de werkweek zie je in de aula van je school onderstaande poster.

Boer zoekt schrijftalent

Ben jij die examenleerling vmbo die ons over het boerenleven gaat vertellen?

Ben jij die leerling die ook een leuk verhaal kan schrijven?

Dan is deze schrijfwedstrijd iets voor jou!

Zet je ideeën over het **boerenleven in 2014** in een artikel en stuur dat naar www.boerzoektschrijftalent.nl.

De drie beste, leukste of origineelste inzendingen komen in De Weekbode, het huis-aan-huisblad van jouw regio. Dan ben je dus ook meteen een beetje beroemd!

Voor 30 juni 2014 moet jouw artikel in ieder geval binnen zijn op de site.

Wil je nog handige schrijftips? Die vind je daar ook.

Natuurlijk belonen wij jouw werk!

* Eerste prijs: een dagje quad rijden voor 2 personen

* Tweede prijs: 2 kaartjes voor Monstertrucks in Gelredome Arnhem

* Derde prijs: cadeaubon ter waarde van €30,-

Wie gaat jouw schrijfwerk beoordelen?

De jury bestaat uit:

Hans Adriaans (journalist De Weekbode)

Petra Visser (directeur bibliotheek)

Cees Janssen (directeur ROC De Gaard)

13p **26 Opdracht**

Schrijf een artikel voor De Weekbode. Gebruik hierbij bovenstaande informatie uit de schrijfoopdracht en de inhoud van de tekst *De bonus van het boerenbestaan*.

Besteed in jouw artikel aandacht aan de volgende onderwerpen:

- jouw ervaring op de boerderij Oud Vordenhove;
- twee werkzaamheden die je op de boerderij hebt verricht;
- jouw mening over het werken op een boerenbedrijf;
- twee argumenten voor deze mening, ontleend aan voorgaande tekst, aan de tekst *De bonus van het boerenbestaan* of aan de eigen ervaring;
- jouw mening over biologische boerderijen;
- twee redenen waarom mensen kiezen voor het werken op een biologische boerderij;
- jouw verwachting over de toekomst van het boerenbedrijf.

Maak er een samenhangend geheel van en zet er een passende titel boven.

Vermeld je naam, je school en de klas waarin jij zit.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.